

3D.1 Participatieplan 2014-2018

Niveau 1, 2 en 3

Op de eerste niveaus stimuleert participatie het bedrijf om optimaal gebruik te maken van de kennis en initiatieven van andere partijen. Het bedrijf kent de lopende initiatieven (niveau 1), en maakt daaruit een gerichte keus voor deelname.

Op niveau 3 is het bedrijf actiever met de initiatieven door het intern aan de orde stellen van de reductiemogelijkheden, met name bij de uitvoering van projecten. Dat helpt mee om de emissie reductiedoelstellingen gaandeweg verder te concretiseren.

Teneinde hieraan invulling te geven (Procedure 0410 uit het Handboek CO2 prestatieladder) dienen dus een aantal (keten)initiatieven te worden genomen inzake CO2-reductie.

Passieve participatie

De Bork Groep is vertegenwoordigd in de brancheorganisatie Veras middels het voorzitterschap. Hierdoor zit de Bork Groep dicht op de ontwikkelingen en innovaties die zich binnen het vakgebied afspelen. Voorbeelden hiervan zijn ontwikkeling van betere en verdere scheiding van sloopmaterialen, ontwikkeling van energiezuinige machines en transportmiddelen. Bork houdt de ontwikkelingen op deze gebieden nauwlettend in de gaten implementeert initiatieven indien mogelijk.

Transport en zuinig rijden:

Zuinige transportmiddelen en het zuinig omgaan met transportmiddelen levert verhoudingsgewijs het hoogste CO2 reductie-rendement op. De Bork Groep volgt de ontwikkelingen en zal voor 2014 e.v. een aantal besparingsopties op vervoer- en transportgebied nader onderzoeken en indien deze voor de Bork Groep kansen bieden worden geïmplementeerd. Zie hiervoor ook de voorgenomen scope 1 maatregelen.

Het nieuwe draaien:

In de sloop worden grote hoeveelheden brandstof verbruikt. Dit zorgt voor hoge kosten en voor veel milieuvervuiling. Door de machines slimmer te bedienen kan veel energie worden bespaard. Dit wordt het Het Nieuwe Draaien genoemd. Toepassing hiervan levert al snel een besparing van 10% op de brandstofkosten op. Dit kan worden geïnitieerd door onder andere:

- Door het personeel hierin te trainen en de toepassing van Het Nieuwe Draaien, blijvend te stimuleren.
- Inzet juiste vermogens. Vaak wordt gewerkt met een overcapaciteit van het vermogen. Zowel een overcapaciteit als te weinig vermogen maakt de machines veel minder efficiënt dan mogelijk.
- Brandstof-efficiënt onderhoud zoals beheersen van slijtage; inzet juiste hydraulische slagen; inzet juiste filters; onderhoud roetfilters.

- Technische voorzieningen zoals intelligent sensorsysteem (eco-mode) om de optimale afstemming van toerental/koppel te bepalen, voorzieningen voor brandstofmonitoring en start- en stopsystemen.
- Zuinig materieel bij aanschaf en inhuur. Het brandstofverbruik van de machines kan sterk uiteenlopen. Naast gewoon zuinige machines komen er ook steeds meer hybride, elektrische en gasaangedreven machines op de markt. Goede vergelijkende informatie over het brandstofverbruik van de verschillende machines is helaas nog niet beschikbaar.

Voor 2014/2015 zal de Bork Groep waar mogelijk Het nieuwe draaien verder in de bedrijfsvoering implementeren.

Aktieve participatie

Een ontwikkeling waar de Bork Groep via een branche projectgroep zowel inhoudelijk als financieel actief participeert heeft betrekking op het volgende punten:

- BREEAM:

De Borg Groep gaat actief participeren in een aantal pilots op het gebied van Breeam Sloop. Hierbij wordt van de sloopaannemer een zo energiezuinige aanbieder gevraagd bij openbare aanbesteding van sloopwerken. Middels een puntensysteem kunnen kortingen op de aanbesteding worden gerealiseerd waardoor concurrentievoordeel wordt bereikt. De sloopaannemer wordt bij gunning vervolgens gehouden op de aangeboden wijze het werk uit te voeren.

- Betongranulaat:

Bork zet in op verwerking van oud beton tot zuiver granulaat. Inzet zal nadien weer plaatsvinden als grindvervanger. Om ook de wat minder zuivere stroom beton te kunnen verwerken zet Bork in verwerking naar eigen inzicht.

Om te komen tot het juiste product en het verkrijgen van de juiste kennis doen we het volgende:

1. Toegetreden tot Noorden duurzaam. Ketentafel Beton Drenthe
2. Frequent overleg met diverse betoncentrales
3. Doen van wasproeven om zuiver granulaat te krijgen.

Het uiteindelijke doel is om ca. 20.000 ton granulaat te leveren aan centrales in de regio. Hierbij wil Bork zich kunnen onderscheiden door ook een wat vervuilde puinstroom te kunnen verwerken tot schoon granulaat.

- Verwerking End Of Life Waste (EOLW):

Op dit moment (2015) onderzoekt Bork een traject aangaande verwerking EOLW. Het doel is om van stromen welke nu reeds worden verbrand of gestort bruikbare brandstoffen te maken.

Hiertoe voeren we gesprekken met twee andere partijen om gezamenlijk te investeren in deze verwerking.

Op dit moment is het project nog in een onderzoeksfase. Dit houdt volgende in:

1. Gesprekken partijen aangaande verwerking en haalbaarheid,
2. Markt verkenning input,
3. Zoeken naar locatie incl. vergunning (Steenwijk),
4. Inzet adviesbureau.

Het uiteindelijke doel is om gezamenlijk een fabriek op te zetten en alternatieve brandstoffen te gaan produceren. Partijen hebben ieder hun eigen specialisme welke men inbrengt om zo te komen tot een optimaal eindresultaat.

Na de proefperiode/pilotfase zal kunnen worden bepaald hoeveel en op welke wijze deze innovaties zullen leiden tot CO2 reducties. Door inzet van recycle materiaal in plaats van nieuw aan te voeren grondstoffen als mede het gebruik van niet recyclebaar materiaal voor energieopwekking, zal met name in de transportkilometers een duidelijke verbetering gerealiseerd worden.

Tabel 1 Overzicht participaties en verantwoordelijken

Maatregel	Verantwoordelijk	Periode	Benodigde middelen
Het nieuwe rijden	Albert Meijer	2014 e.v.	Leveranciers/Ketenpartners en branchegeenoten
Het nieuwe draaien	Albert Meijer	2014 e.v.	Leveranciers/Ketenpartners en branchegeenoten
Intern onderzoek naar inkoop Groene Stroom, LED verlichting (uit reductieplan 2014)	Albert Meijer	2014 e.v.	Leveranciers/Ketenpartners en branchegeenoten
Inzet granulaat als toeslagmateriaal beton	Bert Makkinga	2014 e.v.	Leveranciers/Ketenpartners en branchegeenoten
Verwerking End Of Life Waste	Bert Makkinga	2015 e.v.	Leveranciers/Ketenpartners en branchegeenoten
Participatie in BREEAM	Directie	2015 e.v.	Ketenpartners en branchegeenoten